

Stadsstyrelsen	§ 52	30.03.2020
Stadsfullmäktige	§ 25	12.05.2020
Stadsstyrelsen	§ 128	29.06.2020

Förteckning över obehandlade motioner per 31.12.2019

196/00.02.00/2020

Stadsstyrelsen 30.03.2020 § 52

Beredare Stadsjurist Monica Avellan, tfn 044 358 5727
Föredragande Stadsdirektör Patrik Nygrén, tfn 040 511 4383
 fornamn.efternamn@pargas.fi

Enligt § 26 i förvaltningsstadgan för Pargas stad ska stadsstyrelsen senast 6 månader efter motionens inlämnande ge en redogörelse till stadsfullmäktige om motionens beredning.

Följande motioner har lämnats in för mera än 6 månader sedan men har ännu inte hunnit behandlas:

1) Olof Elenius m.fl.:s motion om försäljning av tomter vid Hemsundet (Stadsfullmäktige 26.9.2017 § 114, stadsstyrelsen 19.3.2018 § 59, 715/10.00.02.00/2017)

Motionen lyder:

"Staden har under flera år haft till salu tomter vid Hemsundet i Nagu. Totalt har planerats 22 tomter av vilka 9 är sålda och 13 ännu osålda. Hemsundet ligger 2,6 km från Nagu skola invid ett havssund. Tomterna är enligt undertecknad ypperliga, med havsutsikt och kvällssol. Vad kan man mera önska sig av en tomt i skärgården då dessutom priset är överkomligt.

Staden har under sommaren försökt sälja tomterna till rabatterat pris utan resultat. I diskussioner med intresserade och personer som bor på området har framkommit åtminstone följande orsaker varför försäljningen gått trögt.

- för långt till centrum (2,6 km till skolan)?
- dålig väg till bostadsområdet
- Urksor-bron för låg
- sly på de obebyggda tomterna

Undertecknad är inte säker på att vägen är för lång men i kombination med dåligt skick känns vägen säkert för lång.

Fri höjd under Urksor-bron är ca 1,5 m vilket innebär att man kan passera enbart med mindre öppna båtar (typ Buster).

Urksor-väglag, som är ägare till bron har enligt ordförande inget emot en förhöjning av bron men eftersom det inte gynnar dem i första hand är de inte villiga att bekosta en sådan åtgärd.

Undertecknade föreslår att staden reserverar pengar i budgeten för 2018 för att undersöka hur en dylik förhöjning av bron kunde genomföras och vad det skulle

kosta att verkställa samt undersöka möjligheterna till att förbättra det vägavsnitt ca 1,6 km som ännu är oasfalterat (statens väg)."

Stadsdirektören har med tjänsteinnehavarbeslut nr 76 av 9.11.2017 konstaterat att teknisk chef Ted Bergman bereder svar på motionen till stadsstyrelsens sammanträde senast inom februari månad 2018.

SST 19.3.2018 § 59: Staffan Åberg föreslog, understödd av Markku Orell, att ärendet remitteras för att Urksors brons kostnader utreds.

Stadsstyrelsen beslöt enhälligt godkänna Staffan Åbergs remissförslag.

2) Olof Elenius m.fl.:s motion gällande nolltolerans för sexuella trakasserier (Stadsfullmäktige 12.12.2017 § 148, 916/01.04.01/2017)

Motionen lyder:

"Under hösten har i våra medier förts diskussioner gällande sexuella trakasserier. Genom #metoo och #dammenbrister har framkommit hur allvarligt och allmänt förekommande detta är. För att få en förändring till stånd krävs en allmän attitydförändring och ett klart ställningstagande mot sexuella trakasserier.

Undertecknade föreslår därför att man inom Pargas stad förvissar sig om att inga sexuella trakasserier förekommer och att nolltolerans gäller."

Stadsdirektören har med tjänsteinnehavarbeslut nr 33 av 29.3.2018 konstaterat att personalchef Peter Lindroos bereder svar på motionen senast till stadsstyrelsens möte den 18 juni 2018.

3) Lotta Laaksonen m.fl.:s motion om utvärdering av ledarskapet inom vuxensocialarbetet och barnskyddet (Stadsfullmäktige 27.3.2018 § 32, 249/05.00/2018)

Motionen lyder:

"Bakgrund till motionen:

Jag som fullmäktigeledamot har blivit kontaktad av flera socialarbetare från både vuxensocialarbetet och barnskyddet. Jag har även intervjuat mer än tio anställda, proffs från flera olika områden inom såväl barnskyddet som vuxensocialarbetet. Budskapet har varit samstämmigt, den feedback som de anställda ger sina chefer tas inte emot och orsakerna till problemen skylls på de anställda. Ledningen inom socialarbetet tycks inte förstå att arbetet borde utvecklas ur klientarbetets synvinkel i enlighet med socialvårdslagen så att socialarbetet fungerar som det ska.

Som fullmäktigeledamot är jag skyldig att ingripa i de missförhållanden som jag har fått kännedom om genom dessa kontakter. Om problemets omfattning må nämnas att som värst har tretton anställda från socialsidan varit sjukskrivna samtidigt och under de senaste tre åren har arton anställda sagt upp sig. I den nuvarande situationen är det mycket tveklaktigt om man överhuvudtaget kan svara mot de lagstadgade krav som barnskyddslagen, socialvårdslagen, förvaltningslagen och klientlagen ställer på klientarbetet.

2016: Fyra socialarbetare i staden – tre från barnskyddet och en från vuxensocialarbetet – sade upp sig i protest mot bristande chefskap. Samtidigt som de sade upp sig gjorde de också en anmälan till regionförvaltningsverket. Orsaken till uppsägningarna var att de anställda upplevde att de inte kan jobba kvar under nuvarande ledning, eftersom ledningen inte tar emot feedback.

Stadens lednings linje är att felet ligger hos de anställda. Av de fyra som sade upp sig arbetar tre nu i S:t Karins stads tjänst, de trivs bra i sin arbetsmiljö och är uppskattade anställda. Vi kan inte hävda att de har bristande yrkeskompetens. Deras protest har inte tagits på allvar och frågan har inte granskats i tillräcklig omfattning. Man borde absolut ha intervjuat och hört dessa anställda och ingripa i de orsaker som de fört fram.

På grund av uppsägningarna bestämde man sig för att göra en kartläggning av välbefinnandet i arbetet. Stadsdirektören och arbetarskyddschefen lämnade enkäten till sektorsledningen som dock inte delade ut den till sådana anställda vars synpunkter hade kunnat avslöja brister i ledningens handlingsätt.

Av enkäten gjordes en öppen bilaga där konfidentiella uttalanden blev offentliga. Konfidentialiteten borde alltid bevaras, och stadsstyrelsen fattade därför ett beslut om att en motsvarande enkät ska genomföras av en utomstående person.

2017: Päivi Nordin genomförde en enkät som motsvarade den som stadsdirektören och arbetarskyddschefen hade gjort. Feedbacken har behandlats i social- och hälsovårdsnämnden och stadsstyrelsen vid de sista sammanträdena för fullmäktigeperioden, men ingen feedback har rapporterats till personalen för kännedom. Nordin har erbjudit sig att komma och berätta om enkätresultaten också för hela personalen, men inget tillfälle har ordnats för detta.

Från Nordin beställdes också en IIP-kartläggning av socialservicen (Investors in People-kvalitetsrevision om god personalledning, hur personalledningen fungerar, på vilka punkter den behöver utvecklas och vilka är styrkorna). Den utvecklingsplan som ingick i kartläggningen rapporterades vidare till styrelsen 2017, men huruvida planen har börjat omsättas i praktiken är inte känt. I utvecklingsplanen går igenom bland annat frågor som gäller ledarskap, chefskap, medarbetarskap och deltagande metoder. Nu har en motiverad oro väckts över vad som hänt med saker och ting efter det. Och en oro över om man skridit till verket med utvecklingen. Dyliga utredningar har ingen betydelse om de inte leder till åtgärder och förändringar.

Det ständigt stigande antalet uppsägningar och fall av insjuknande i utbrändhet tyder på att ingen betydande förändring skett. Det är oklart vilket ansvar som hör till vilken tjänsteinnehavare – stadsdirektören, sektorchefen och personalchefen.

2018: Det har visat sig att staden inte alls har behandlat regionförvaltningsverkets anmärkning mot brister i klientarbetet, det syns inte i några protokoll – varken i social- och hälsovårdsnämndens eller i styrelsens.

Det är också ett verkligt problem att de många klagomålen som framförts hos

regionförvaltningsverket inte leder till åtgärder så länge som ledningen bara försvarar varandra och inte är beredd att granska och ändra sina handlingssätt.

Alldeles på sistone har det igen kommit flera nya uppsägningar och sjukskrivningar och dessutom har många anställda nämnt i intervjuerna att de letar efter ett nytt jobb eller planerar att säga upp sig. Detta i kombination med Nordins rapport och feedbacken från de anställda tyder direkt på svårigheter i ledningen. Dessa fakta går inte att dölja och blunda för. Ska vi vänta på att hela Pargas socialväsande säger upp sig innan vi erkänner var problemet ligger?

DE ANSTÄLLDAS UPPELVELSER AV CHEFSKAPET SOM OFTA KOM FRAM I INTERVJUERNA:

- Ingen ordentlig introduktion av nyanställda.
- De anställda och deras arbete får ingen uppskattning, man litar inte på de anställda.
- Den information som behövs för arbetet når inte fram till de anställda.
- Chefen uppfattar inte helheten och ingriper för sent.
- Det behövs mångprofessionell personal.
- Chefen känner inte till lagstiftningen inom området, hon borde också förstå sig på klientintervju och kunna dokumentera.
- Ansvarsområdena är oklara.
- En anställd som har kontaktat förtroendemannen har fått skäll från ledningen.
- De anställda som har fört saker vidare har tystats ner.
- Chefen skyller på de anställda för sina misstag.
- De anställda får inte delta i möten som är viktiga för deras arbete.
- Kallelserna till viktiga möten kan komma med alldeles för kort varsel.

Det råder en rädslans atmosfär där folk inte vågar prata om saker med sina egna namn. Det säger mycket om ledarskapet. Det har funnits flera anställda i Pargas stad med en gedigen arbetserfarenhet som nu har sagt upp sig. Kompetenta arbetstagare kommer och ser att saker och ting inte fungerar och slutar redan under prövotiden. Att hitta nya arbetstagare i stället för dem som sagt upp sig är i dagsläget en verkligt utmanande uppgift.

ÅU 23.3.2018: Familjeproffs har fått nog av att staden väjer för ansvaret. Till exempel har skolkuratorernas arbete försvårats på grund av att socialsidan inte fungerar och socialarbetarna byts ut hela tiden, familjerna får inte hjälp, duktiga anställda slutar, barnen lider, familjerna lider. Tystnadskulturen i staden har lett till att myndigheterna inte kan göra sitt arbete på det sätt som lagen kräver.

ÅU 24.3.2018: Patrik Nygrén drar sig undan ansvaret. Han svarar att han inte har insyn i arbetsmetoderna och kan inte påvisa vad som händer. Han ser inte att problemet skulle ligga hos ledningen eller chefskapet: "Jag måste ärligt talat säga att jag inte vet. Jag känner mig maktlös." Han säger att han har förtroende för Paula Sundqvist, vars namn har upprepade gånger lyfts fram i intervjuerna med de anställda med hänvisning till inkompetent ledarskap, och för Merja

Fredriksson som också fått kritisk feedback för sina handlingssätt och som de anställda känner misstroende för. Stadsdirektören förklarar att han inte kan ingripa i problemet. Stadsdirektören begår ett stort moraliskt misstag då han lämnar den mycket betungande feedbacken från socialarbetarna helt obeaktad.

Här ligger en stor motstridighet. I artikeln från den 23 mars talar en kunnig skara proffs, och ändå väljer stadsdirektören att helt dementera den tunga kritiken.

Att beakta: Det har framförts två klagomål hos regionförvaltningsverket gällande två olika enheter och en tidsperiod på flera år. Flera anställda har blivit allvarligt sjuka eller sagt upp sig.

Fullmäktige kan inte avfärda feedbacken från de anställda med att stadens ledning kvitterar att problemet inte ligger hos ledningen.

År 2018 innebär ledarskapet inte att man drar åt svångremmen. Organisationsschemat måste ses så att ledningen står nederst som en stark stöttepelare som hela kommunen från anställda till invånare kan lita på. Samhällets strukturer finns till för kommuninvånarna och cheferna finns till för de anställda, inte tvärtom. I kommunalt arbete syns arbetets resultat i hur bra kommuninvånarna mår.

I dagsläget befinner sig socialarbetet i Pargas i en katastrofal situation. Under de senaste tre åren har flera anställda sagt upp sig och många planerar just nu att säga upp sig. Socialarbetet är en av de viktigaste verksamheterna i en kommun och många familjer i svåra livssituationer befinner sig just nu i en mycket sårbar ställning. Situationen är ohållbar och samtidigt olaglig.

Vänsterpartiets fullmäktige-grupp efterlyser i sin motion en utvärdering av ledarskapet inom vuxensocialarbetet och barnskyddet enligt följande:

- Päivi Nordins rapport måste höras och resultaten från den uppföljande kartläggningen klarläggas.
- Antalet sjukskrivningar hos de anställda och orsakerna till sjukskrivningarna måste utredas och de anställdas skildringar måste tas på allvar.
- Orsakerna till uppsägningarna fr.o.m. 2015 måste utredas och samtliga f.d. anställda måste intervjuas angående orsakerna till uppsägningarna.
- En utomstående aktör måste göra en kartläggning av välbefinnandet i arbetet årligen.
- Stadsledningen, sektorsledningen, personalchefen och alla berörda parter måste förbinda sig till att följa utvecklingsplanen.
- En person utses som ska följa upp att utvecklingsplanen följs.
- Arbetsituationen är så pass svår att den är rent av olaglig. Man måste utreda om det är nödvändigt att säga upp en eller flera personer i ledningen för att situationen ska bli bättre.

Frågan måste behandlas i brådskande ordning."

Stadsdirektören har med tjänsteinnehavarbeslut nr 57 av 11.6.2018 konstaterat att stadsdirektören bereder svar på motionen senast till stadsstyrelsens

sammanträde den 10 september 2018.

4) Tomas Björkroth m.fl.:s motion om en ringrutt Pargas centrum–Munkviken–Tennby–Ljusudda–Norrbystrand-Solliden (Stadsfullmäktige 19.6.2018 § 66, 499/14.02.00/2018)

Motionen lyder:

"Under det senaste året har vi fått ta del av många fina planer för utvecklande av Pargas centrum; dagligvaruhandeln planerar bygga ut längs Skärgårdsvägen, prisbelönda planer har presenterats för en ombyggnad av gästhamnsområdet, "gamla centrum" blir ett område med småskalig affärsverksamhet och så vidare.

Samtliga är lovvärda planer och efterlängtade av många. Ändå diskuteras planerna ofta som att de skulle konkurrera med varann. Det finns knappast ett problem i att stadens centrum består av flera delar med olika profilering: ett för behändiga besök till dagligvaruhandeln, ett för flanörer med butiker och kaféer samt ett för besökare med underhållning och rekreation.

Sundet binder på ett naturligt sätt samman dessa tre områden. I väntan på investeringen som gör Sundet farbart också för större båtar behöver utvecklandet av sundstranden fortsätta så den sammanbinder hela området från gästhamnen till Solliden. Det som redan gjorts och det som planeras i Centralparken är ett viktigt led i denna utveckling.

Om vi har en attraktiv led för fotgängare och cyklister längs hela Sundet åstadkommer det i sig trafik mellan de olika delarna av "centrum". Också bilburna besökare kan bekvämt röra sig mellan dagligvaruhandeln och de övriga attraktionerna, också i förhållande till Gamla Malmen eller gruvans utsiktsplats.

Framför allt vill vi ändå lyfta fram möjligheten till att ytterligare utveckla leden längs sundstranden. Erfarenheten har visat att en ringrutt upplevs mer intressant och har ett större antal besökare än en rutt där man måste återvända samma väg man kommit (att jämföra t ex med den lyckade satsningen på Skärgårdens Ringväg). Med en marginell insats kunde leden längs Sundet fortsätta från gästhamnen via Munkvikens naturstig vidare förbi Tennby motionsbana genom Ljusudda och Norrby till Solliden.

Den enda nya delen av leden som behöver planeras och byggas är strandleden mellan Ljusudda och Solliden – ett avsnitt på 750 m på mark som staden äger – i övrigt är det fråga om att markera befintliga vägar, stigar och stråk. Med detta tillskott skulle vi skapa en ringrutt som betjänar turister såväl i Solliden och i gästhamnen, för att inte tala om oss ortsbor.

Vi undertecknade äskar att miljöavdelningen i samråd med stadens fritidssekreterare inleder planering för märkande av leden på kartor och i terrängen samt byggande av den saknade delen för lätt trafik från Ljusudda till Solliden längs Norrbyvikens strand.

Denna satsning ser vi också som ett led i förverkligandet av handlingsplanen i

anslutning till stadens strategi, "Aktivare fritid i en grönare stad", åtgärderna #3, #4 och #5."

Stadsdirektören har med tjänsteinnehavarbeslut nr 73 av 4.9.2018 konstaterat att teknisk chef Ted Bergman bereder förslag till svar på motionen till stadsstyrelsens sammanträde senast den 26 november 2018.

5) Helena Särkijärvi m.fl.:s motion om ett mer hållbart skogsbruk i staden (Stadsfullmäktige 2.10.2018 § 96, 693/11.03.04/2018)

Motionen lyder:

"Finland som stat har förbundit sig att bekämpa klimatförändringen så att klimatuppvärmningen ska begränsas till klart under två grader som anses vara en kritisk gräns. Ifall människans utsläpp av växthusgaser ständigt fortsätter att öka, kommer klimatet globalt att bli mer än tre grader varmare fram till slutet av detta århundrade. Den kraftiga uppvärmningen hotar födoproduktionen och vattentillgångarna och kan göra att antalet klimatflyktingar stiger till upp till hundratals miljoner människor.

De finska skogarna har hittills fungerat som kolsänkor, men de ökade avverkningarna hotar allvarligt att försämra våra skogars kolbindningskapacitet. Försvagade kolsänkor leder till att utsläppen i atmosfären ökar, och detta under en tid då det skulle vara nödvändigt att uppnå betydande utsläppsminskningar för att bekämpa en allvarlig uppvärmning av klimatet. Kolsänkorna i skogarna och marken kommer att få en allt större betydelse i klimatpolitiken inom de kommande åren. Enligt klimatavtalet från Paris borde kolutsläppen och kolsänkorna vara i balans fram till slutet av detta århundrade.

Skogarna i Pargas stad behöver i framtiden skötas så att så mycket kol som möjligt hinner bindas i träden före avverkning. Skogen borde inte brukas och föryngras som en likåldrig trädgeneration, utan målet för skogsbruket borde vara skogsbestånd med träd av olika åldrar. Kalhuggningen försämrar skogens kolbalans för 20 år framåt och inte ens borttagandet av hyggesavfallet kompenserar för slutavverkningens påverkan på kolbalansen.

Den snabba minskningen av naturens mångfald utgör ett hot mot jordens biosfär. För närvarande lever mer än en tredjedel av de utrotningshotade arterna i Finland i skogarna. I synnerhet har minskningen av antalet gamla skogar gjort att flera arter blivit snabbare utrotningshotade. Naturens mångfald i ekonomiskogarna kan förbättras till exempel genom att avlägsna granar från lundar, spara död ved, ta hänsyn till fåglarnas häckningstider och gynna skogsbruksmetoder som bygger på hyggesfritt skogsbruk. Kalhuggningarna försämrar betydligt också möjligheterna att använda skogarna för rekreation.

Ett centralt mål i Pargas stads strategi är aktivare fritid i en grönare stad. Det betyder i praktiken till exempel att närskogar ska bevaras och motion i naturen ska främjas. I stadens strategi nämns också strävan mot att bli en kolneutral stad. För att uppnå detta mål borde staden utöver att sträva efter att minska klimatutsläppen även sträva efter att öka kolsänkorna.

Det primära målet med skötseln av offentligt ägda skogar ska inte vara att uppnå maximal ekonomisk vinning, utan välbefinnandet för människan och naturen. De metoder som staden använder i skötseln av sina skogar borde alltså vara sådana att de främjar naturens mångfald, kolbindningen och användningen av skogarna för rekreation. Den gröna skärgårdsstaden ska föregå här med exempel.

Jag föreslår att de primära målen för skogsbruket i Pargas stad ska vara naturens mångfald, användningen av skogarna för rekreation och kolbindningen. Staden borde också utreda vilka skogsområden som kunde anslutas till METSO, handlingsprogrammet för den biologiska mångfalden i skogarna i Södra Finland, och utifrån utredningarna påbörja lämplig skötsel av områdena. Staden borde övergå från skogsbruk som bygger på slutavverkningar till att tillämpa skogsbruksmetoder som bygger på hyggesfritt skogsbruk.

Klimatförändringen väntar inte. Minskningen av naturens mångfald väntar inte. Vi kan besluta att göra något åt de här sakerna. Låt oss alltså skrida till verket."

Stadsdirektören har med tjänsteinnehavarbeslut nr 94 av 29.11.2018 konstaterat att miljövardechef Carl-Sture Österman bereder svar på motionen till stadsstyrelsens sammanträde senast inom februari månad 2019.

6) Lotta Laaksonen m.fl.:s motion om inneluftsproblem på bäddavdelningen (Stadsfullmäktige 2.10.2018 § 101, 698/01.04.01/2018)

Motionen lyder:

"Trots renoveringen lider personalen på bäddavdelningen i Pargas fortfarande av inneluftsproblem. Problemen borde undersökas och åtgärdas i brådskande ordning. En del av patienterna och anställda får fortfarande kraftiga symptom på mögelexponering. Situationen måste åtgärdas brådskande."

Stadsdirektören har med tjänsteinnehavarbeslut nr 92 av 29.11.2018 konstaterat att teknisk chef Ted Bergman bereder svar på motionen, senast till stadsstyrelsens sammanträde inom januari månad 2019.

Stadsstyrelsens sektion för tekniska stödtjänster 3.4.2019 §63; Efter bäddavdelningens remont har en luftmätning för inneluften gjorts och rapporterats av RTC Vahanen Turku Oy, daterat 18.4.2018. Samtliga 4 mätpunkter uppvisar inga avvikelser från normalläge. Nya mätningar är utförda och rapporterade av RTC Vahanen Turku Oy, daterat 11.2.2019. Även i denna rapport är läget normalt förutom att man rekommenderar att stället för rökning borde flyttas längre bort för att undvika möjlig tobaksrök som kommer in i byggnaden. För de övriga inte redan åtgärdade delarna fortsätter man med undersökningar och reparationer efter behov i normal ordning.

Förslag: Antecknas till kännedom.

Beslut: Beslut enligt förslag.

7) Helena Särkijärvi m.fl.:s motion om att Pargas stad ska ansluta sig till

**nätverket Östersjöutmaningen (Stadsfullmäktige 2.10.2018 § 100,
700/11.03.03/2018)**

Motionen lyder:

"Skärgårdsstaden Pargas omfattar en stor del av Skärgårdshavets område och 80 % av arealen är vatten. Havet är närvarande i invånarnas liv varje dag. Folk får sitt levebröd från havet, folk rör sig och kopplar av i skärgården. Om havet mår dåligt, känns det på ett eller annat sätt i var och ens liv. Ett gott tillstånd för Skärgårdshavet är i allas vårt intresse och därför behöver vår stad satsa allt mer på att skydda Östersjön.

Östersjöutmaningen är ett nätverksinitiativ där man bjuder in olika organisationer att nätverka och göra upp ett eget åtgärdsprogram för Östersjön och genomföra det. Under 2018 har redan 270 organisationer runt hela Östersjön gått med i nätverket för Östersjöutmaningen. Initiativet har tagits av Åbo och Helsingfors städer, men det lever vidare genom samarbete och praktiskt arbete mellan medlemmarna i nätverket. I Egentliga Finland har till exempel kommunerna Virmo, Pemar, Koskis, S:t Mårtens och Masku antagit Östersjöutmaningen. Den mest genuina skärgårdsstaden i Finland, Pargas, saknas dock på listan.

Östersjöutmaningen är unik som verksamhetsform. Kärnan i den är de konkreta vattenskyddsåtgärder som vidtas på lokal nivå och inom organisationers egen verksamhet. Städerna har bland annat förbundit sig att minska punktbelastningen och den spridda belastningen av näring som de förorsakar och utsläppen från fartygstrafik och fritidsbåtar, att utveckla sin beredskap för oljebekämpning och att öka forskning, medvetenhet och samarbete för att förbättra kustvattnets och hela Östersjöns tillstånd.

Östersjöutmaningen är ett kostnadsfritt, internationellt nätverk som fokuserar på vattenskydd och på skyddet av Östersjön och som är öppet för alla aktörer. Aktörerna inom Östersjöutmaningen har förbundit sig att frivilligt genomföra konkreta vattenskyddsåtgärder som överträffar bestämmelserna i lag och kraven i deras egna kärnverksamheter. Inom nätverket kan aktörerna hitta partners, utbyta information samt lära sig av varandra och samverka för ett bättre tillstånd i Östersjön och närliggande vatten.

Enligt Pargas stads nya strategi ska staden satsa på hållbar utveckling, turism i skärgården, miljöfostran och ett förstärkt Östersjösamarbete.

Ett förbättrat tillstånd för Skärgårdshavet ökar såväl rekreationsvärden av våra vattendrag som området attraktionskraft. En ren miljö möjliggör, den begränsar inte.

Jag föreslår därför att Pargas stad säger ja till Östersjöutmaningen, gör upp ett åtgärdsprogram för Östersjön och börjar genomföra det med det snaraste."

Stadsdirektören har med tjänsteinnehavarbeslut nr 95 av 29.11.2018 konstaterat att miljövårdschef Carl-Sture Österman bereder svar på motionen till stadsstyrelsens sammanträde senast inom mars månad 2019.

8) Lotta Laaksonen m.fl.:s motion om att undersöka försummelserna på ledningsnivå i Kikarens verksamhet (Stadsfullmäktige 13.11.2018 § 129, 813/01.00.00.02/2018)

Motionen lyder:

"Det har gått mer än ett halvt år sedan jag den 27 mars lämnade in en fullmäktigemotion om utvärdering av ledarskapet inom vuxensocialarbetet och barnskyddet. I motionen nämndes att arbetsituationen inom vuxensocialarbetet är olaglig och att orsakerna till de anställdas sjukskrivningar måste utredas. I motionen krävdes att frågorna på grund av deras allvarliga natur behandlas i brådskande ordning. Social- och hälsovårdsdirektörens situation behandlades brådskande, men de övriga punkterna i motionen blev obehandlade.

För vuxensocialarbetets del gällde motionen såväl personalen på socialcentralen som de anställda inom arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte på verksamhetscentralen Kikaren. Inom vuxensocialarbete är situationen i kris och flera anställda överväger att söka nytt jobb eller har redan bytt jobb.

De anställda på Kikaren har rapporterat om arbetsrelaterade problem och om sin ansträngda situation direkt till sin chef (Heidi Ulriksson) fr.o.m. början av hösten 2015, till personalchefen (Peter Lindroos) fr.o.m. slutet av hösten 2015, till företagshälsovården fr.o.m. slutet av 2015 och till arbetarskyddsfullmäktige (Tengström) fr.o.m. 2/2016. I flera av meddelandena har Patrik Nygrén varit med på sändlistan som mottagare av kopia. Därmed har stadsdirektören varit medveten om hur händelserna utvecklats. Nämnda personer är fortfarande chefer för tiotal personer.

När det gäller att inte hantera problemen vill jag också lyfta fram arbetarskyddslagen och stadens modell för tidigt stöd. Modellen har inte blivit verkställd och brotten mot arbetsskyddslagen ligger nu hos regionförvaltningsverket för prövning. Det har även förekommit brister i att följa modellen och lagen i fråga om andra sjukskrivna och anställda som sagt upp sig. Det är verkligen allvarligt att staden försummar lagen och sina skyldigheter så att en stor mängd anställda blir sjuka och arbetsoförmögna. Det kan handla om allvarliga hälsoeffekter! Att återhämta sig från utbrändhet kan ta flera år och utbrändhet har allvarliga konsekvenser för hälsan.

Handledarna på Kikaren ansåg att de förväntningar och krav som deras chef hade på innehållet i Kikarens verksamhet stred mot allmänna nationella rekommendationer, och en del även mot socialvårdslagen. Cheferna och personalchefen har inte på det sätt som krävs i deras uppgifter tagit till tals eller reagerat på de flera långa sjukskrivningar som handledarna på Kikaren hade. Det blev avbrott i aktiveringsavtalen för deltagarna i arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte våren 2018 på grund av bristfälligt ordnande av vikarier. Staden har härvid tydligt brutit mot lag, för staden är skyldig att ordna de avtalade tjänsterna också under personalens sjukskrivningar. Detta på andra enheter, om inte på Kikaren. Det ordnades ingen ersättande verksamhet för deltagarna och FPA gjorde en förfrågan till staden om deltagarnas rätt till arbetslöshetsersättning. Kikaren hann vara stängd i nio månader innan

situationen ordnades upp och en vikarie och en ny arbetstagare anställdes. Det har inte ordnats vikarier t.ex. under sommaren, utan Heidi Ulrikssons linje har varit att Kikaren är stängd. Det har varit påtagligt att chefen vid ett flertal tillfällen (den ena handledarens sjukskrivning, semestrar) inte ens har försökt att ordna vikarier. Att ordna vikarier hör ändå till en chefs grundläggande arbetsuppgifter. Deltagarna i arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte fick sina avtal avbrutna i stället för att man skulle ha utnyttjat köpta tjänster. Hur är det med kundorienteringen, socialvårdslagen, lagen om arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte, uppfylls de härvid?

Sedan mars har det kommit ny information som gör att situationen är ännu mer försvårande. Det material som de anställda på Kikaren hade utarbetat lämnades aldrig till den referensgrupp som utredde social- och hälsovårdsdirektörens handlande. Stadsdirektören hade fått materialet i tid. Stadsdirektören har således manipulerat förhandlingarna om uppsägning av social- och hälsovårdsdirektören på så sätt att referensgruppen inte fick vetskap om de orsaker och argument som de anställda på Kikaren hade fört fram. Också ledamoten Lotta Laaksonen hindrades delvis att föra fram materialet vid stadsstyrelsens sammanträde. Det finns skriftliga bilagor över alla e-postmeddelanden och andra källor som nämns i motionerna och dessa har lämnats till stadsdirektören och stadsstyrelsen i början av hösten. Trots att det lyfts fram flera brister i ledarskapet har inte den redogörelse som de anställda gjort tagits upp i stadsstyrelsen för att behandlas i brådskande ordning, och man låter situationen fortsätta. De chefer som misslyckats i sina uppgifter får fortsätta utan att deras handlande och kunskaper ifrågasätts.

De anställda har gjort en omfattande redogörelse för chefsproblemen på sin arbetsplats och lämnat den till stadsstyrelsen. Stadsstyrelsen har inte börjat bereda frågan. Regionförvaltningsverket har redan en gång påpekat för staden att ledningen inte själv kan "undersöka" sitt handlande. Framförallt är det härvid fråga om invånarna i Pargas stad och om kvaliteten på deras lagstadgade tjänster som den nuvarande ledningen på ett allvarligt sätt äventyrar. Likaså är det fråga om de anställdas arbetarskydd i enlighet med arbetarskyddslagen som jag anser att staden i dag på ett allvarligt sätt försummar!

Förslag: Den motion som lämnats in som brådskande den 27 mars måste behandlas slutligt i stadsstyrelsen och det detaljerade material som de anställda på Kikaren lämnat till stadsstyrelsen måste gås igenom snarast möjligt. Heidi Ulrikssons ställning som chef och stadsdirektören Patrik Nygréns ansvar ska övervägas, för de har haft kännedom om det behövlige materialet under hela den tre år långa krisen och de har inte kunnat lösa situationen. En utvärdering ska göras av att personalchefen inte ingripit i den kris som utvecklats. Under hela behandlingens gång måste det beaktas att stadsdirektören är jävig."

Väntar på stadsdirektörens beslut.

9) Harri Lehtinen m.fl.:s motion om att minska hjortdjursolyckor på Skärgårdsvägen (Stadsfullmäktige 13.12.2018 § 142, 884/08.00.00.03/2018)

Motionen lyder:

"1. Pargas stad ska samarbeta aktivt med NTM-centralen och sätta fart på byggande av viltstängsel på Skärgårdsvägen mellan Kustö och Pargas centrum. Säkerheten på Skärgårdsvägen ska förbättras med hjälp av projektet. Om NTM-centralen inte beviljar finansiering för sträckan mellan Kalkvägens rondell och Strandvägens korsning i Norrby (Reimaris korsning), ska staden med det snaraste planera åtgärder för att effektivisera trafiksäkerheten i detta olycksdrabbade område.

2. NTM-centralens plan omfattar sträckan mellan S:t Karins och Strandvägens korsning i Norrby. Eftersom viltstammen inte i centrumområdet kan begränsas genom att jaga, ska staden utarbeta en plan med NTM-centralen för att öka säkerheten i området mellan rondellen i centrum och Ersby.

3. Planeringen ska snabbt inledas med NTM-centralen för att minska hjortdjursolyckor även mellan Ersby och färjefästet i Lillmälö samt på Lilllandet i Nagu (sträckan mellan Prosvik och Vikom är mycket olycksdrabbad).

Hösten är säsong för hjort-, rådjurs- och älgolyckor. På Skärgårdsvägen inträffar speciellt mycket hjortdjursolyckor. Åboland är ett område med stark hjortdjursstam. Hjortdjurens naturliga vandring mellan sommar- och vinterbetesområden från kusten till inlandet och tillbaka gör att de rör sig över Skärgårdsvägen. Vitsvanshjorts- och rådjursstammen utgör ett betydande trafiksäkerhetsproblem i Pargas område på grund av de gynnsamma levnadsförhållandena. Särskilt hanar under brunsttiden rör sig långa sträckor när de letar efter honor. Skymningen är en speciellt farlig tid och vi har ju inte brist på den nu på senhösten.

På livligt trafikerade vägar inträffar naturligtvis flera hjortdjursolyckor.

Skärgårdsvägen är livligt trafikerad: i genomsnitt rör det sig cirka 10 000 bilar per dygn och t.o.m. 15 000 bilar per dygn på sommaren. När siffran jämförs t.ex. med trafikmängden på riksväg 8 mellan Åbo och Nousis (15 000-16 000 bilar per dygn) sätts den i rätt perspektiv. Enligt ett lokalt försäkringsbolag (Lokalförsäkring) kostar varje olycka i genomsnitt 1 800 euro.

Risken att krocka med en älg eller andra hjortsdjur är stor i områden där det inte finns älgstängsel och på Skärgårdsvägen fattas stängslet helt. Här finns en karta över de SRVA-uppgifter (storviltsassistans) dvs. de hjortdjursolyckor som inträffat på Skärgårdsvägen i Pargas kommunområde 2018. Uppgifterna har antecknats av jaktvårdsföreningar i systemet Omariista som viltcentralen svarar för.

(Bilderna bifogas.)

Väghållarens möjligheter att minska på hjortdjursolyckor är att ge information och att varna föraren, påverka körbeteende samt bygga viltstängsel. Förutom dessa har begränsningen av hjortdjursstammen en betydande roll i bekämpandet av hjortdjursolyckor. Detta koordineras av Finlands viltförvaltning och verkställs i praktiken av jägare i enlighet med de mål och principer som regionalt har överenskommits. I centrumområdet är det inte möjligt att jaga effektivt,

eftersom man endast kan (eller får) skjuta minst på 150 meters avstånd. Därtill sprider sig hjortdjuren effektivt. Även om djuren i centrumområdet tillfälligt kan minskas genom att jaga, ersätts de snabbt av nya djur i dessa områden där det finns mycket mat och få fienden.

Olyckorna på Skärgårdsvägen har ökat kraftigt under de senaste åren (läget 11/2018):

(Statistiken bifogas.)

Verksamhetsledare Olle Lerche från jaktvårdsföreningen i Pargas kontaktade mig, lämnade in ovanstående uppgifter och berättade att föreningen under det gångna året haft kontakt med NTM-centralen och utrett vad som kan göras i situationen just nu. Tillsammans med NTM-centralen har gjorts upp en åtgärdsplan med bl.a. följande åtgärder:

- Gula band har satts upp längs Skärgårdsvägen.
- En varningsskylt/anslagstavla där det informeras om olyckor, mängden olyckor och riskområden och som ska placeras på några ställen längs Skärgårdsvägen är under arbete. (Tyvärr går detta inte framåt just nu, enligt trafiklagstiftningen får endast trafikmärken placeras längs vägen, NTM-centralen är maktlös inför situationen.)
- Vägkanterna har röjts.
- Jakten har effektiviserats.
- Olycksplatserna har kartlagts (se de bifogade kartorna och statistikerna).
- Ett viltstängsel skulle hjälpa till.

Ett grovt pris på byggande av viltstängsel mellan Kustö och Kalkvägens rondell 270 000 euro. Kalkvägens rondell - 250 meter före K-Supermarket Reimari 60 000 euro. Totalt cirka 18 000 meter viltstängsel. 5 portar. 36 indragningar av stängsel (inkl. underfarter för lätttrafik och anslutningar). (Matti Vuolamo, Destia Oy, Infrasuunnittelu)

Trafiksäkerhetsingenjör Jaakko Klang vid NTM-centralen har meddelat muntligt att det lönar sig att involvera NTM-centralen, eftersom det skulle kunna finnas pengar för stängslet. Klang 26.11.2018: "...om tjänsteinnehavare och beslutsfattare i kommunen är aktiva kan de sätta fart på projekt, särskilt när det gäller investering i förbättring av säkerheten på vägar."

Stadsdirektören har med tjänsteinnehavarbeslut nr 39 av 12.3.2019 konstaterat att samhällsingenjör Matias Jensen bereder ett förslag till svar på motionen till stadsstyrelsen senast inom maj månad 2019.

10) Lotta Laaksonen m.fl.:s motion om fortsatt planeringen av cykelvägen vid Skärgårdens ringväg (Stadsfullmäktige 13.12.2018 § 143, 886/08.00.00.02/2018)

Motionen lyder:

"Skärgårdens ringvägar är bland våra finaste sommarcykelleder och kunde vara

en internationellt betydelsefull cykelturistattraktion. I sitt nuvarande skick är lederna tyvärr livsfarliga. Då en lång färjkö kommer åt ena hållet längsmed Skärgårdsvägen och en långtradare färdas åt andra hållet, återstår alltför litet plats för cyklister. Vägrenen, där cyklister borde cykla är som värst knappt 5 cm bred. På somliga ställen är en sandstig en alternativ rutt för cyklar, men de är inte användbara med landsvägscykel och även med terrängcykel alltför tungcyklade. Skärgårdens ringväg bör åtgärdas innan allvarliga olyckor inträffar.

Skärgårdens ringvägar cykelvägsplaneringen bör fortsätta från Nagu kyrkogård framåt till Korpo centrum."

Stadsdirektören har med tjänsteinnehavarbeslut nr 36 av 12.3.2019 konstaterat att samhällsingenjör Mathias Jensén bereder ett förslag till svar på motionen, till stadsstyrelsen, senast inom maj månad 2019.

11) Helena Särkijärvi m.fl.:s motion om att Pargas stad ska förklara sig som ett område fritt från diskriminering (Stadsfullmäktige 12.2.2019 § 10, 138/00.02.00/2019)

Motionen lyder:

"Likabehandling betyder att alla människor har lika värde oberoende av kön, ålder, etniskt eller nationellt ursprung, nationalitet, språk, religion och övertygelse, åsikt, funktionsnedsättning, hälsotillstånd, sexuell läggning eller någon annan omständighet som gäller den enskilde som person. I ett rättvist samhälle får sådana omständigheter som gäller den enskilde som person, såsom ursprung eller hudfärg, inte påverka människors möjligheter att få utbildning, arbete och olika tjänster - de grundläggande rättigheterna är lika för alla.

Kampanjen Område fritt från diskriminering är en gemensam informationskampanj mot diskriminering, mobbning och trakasserier mellan justitieministeriet och ett flertal medborgarorganisationer. Med hjälp av kampanjen kan organisationer och arbetsplatser visa sitt engagemang för principen om icke-diskriminering. När en organisation förklarar sig som ett område fritt från diskriminering är det också en signal för de anställda, arbetssökande och kunder att organisationen välkomnar alla människor oberoende av kön, ålder, etnisk bakgrund, religion eller övertygelse, åsikt, hälsotillstånd, funktionsnedsättning eller sexuell läggning.

Idén med kampanjen är att synliggöra engagemang för likabehandling eftersom direktiv och strategier för icke-diskriminering alltför ofta bara förblir ord på strateginivå. I en organisation som förklarar sig som ett område fritt från diskriminering ska alla kunder och all personal behandlas lika och alla anmälningar och misstankor om diskriminering ska tas på allvar. Emblemets "Område fritt från diskriminering" ska sättas upp på synliga platser i alla organisationens lokaler, till exempel i kafferum och entréhallar samt på väggar och webbplatsen.

Att förklara sig som ett område fritt från diskriminering innebär att man vill motarbeta diskriminering, ingripa i diskriminering och erkänna människors lika

värde. Jag föreslår att Pargas stad därmed ska förklara sig som ett område fritt från diskriminering."

Stadsdirektören har med tjänsteinnehavarbeslut nr 38 av 12.3.2019 konstaterat att personalchef Peter Lindroos bereder ett förslag till svar på motionen till stadsstyrelsen senast inom juni månad 2019.

12) Christer Friis motion om avskaffandet av kapacitetsavgiften för hushållsvatten i gästhamnar i skärgården (Stadsfullmäktige 12.2.2019 § 11, 140/02.05.00.00/2019)

Motionen lyder:

"En kapacitetsavgift infördes för gästhamnar i skärgården med den motiveringen att vattenförbrukningen i gästhamnarna är stor och därför har vattentjänster varit tvungna att investera extra för att klara försörjningen av vatten till gästhamnarna i skärgården. Kapacitetsavgiften fastslogs till 1 € per gästande båt.

I Korpo är normalförbrukningen utanför säsong 50 m³/dygn medan under säsongen är förbrukningen 170 m³/dygn. I Houtskär är motsvarande siffror 20 m³/dygn / 70 m³ dygn.

Enligt vattentjänster är totalförbrukningen i Korpo gästhamn 1300 m³/år och i Houtskär 700 m³/år.

Gästhamnen i Korpo har haft öppet under 2018 150 dygn, detta gör att medelförbrukningen per dygn är ca 9 m³ i dygnet, motsvarande tal för Houtskär är 120 dygn vilket är 6 m³ i dygnet.

Utgående från dessa siffror finns det inget fog för att uppbära en extra avgift för vattenförbrukningen i gästhamnarna. Men införandet av kapacitetsavgiften höjdes företagens bruksvattenkostnad med i runt tal 50 %.

Den beredning som låg till grund för behandlingen av kapacitetsavgiften har inte baserats på en verklig kartläggning av situationen på berörda orter. Beredningen har icke gjort en konsekvensanalys av hur förslaget drabbar gästhamnsföretagarna.

Om förbrukningen i Korpo under säsongen stiger till 170 m³/dygn, om därifrån dras bort 50 m³ samt gästhamnens del 9 m³, då kvarstår 110 m³ som förbrukas annanstans, vem betalar extra för den.

I Houtskär stiger säsongförbrukningen till 70 m³/dygn, om därifrån dras bort 20 m³ samt gästhamnens 6 m³, då kvarstår 40 m³ som förbrukas på annat håll utan extra avgift.

Förslag: att beslutet om kapacitetsavgifter för gästhamnar i skärgården bör återtas. Beredningen av frågan har inte byggt på verkliga uppgifter om gästhamnarnas verkliga vattenförbrukning. Vattenförbrukningen i skärgården ökar visserligen under sommaren, men att utpeka gästhamnarna som den stora

boven i sammanhanget är fel. De avgifter som har uppburits av gästhamnsföretagarna bör därför återbetalas och stadsfullmäktige bör korrigera vattentaxan till denna del."

Stadsdirektören har med tjänsteinnehavarbeslut nr 40 av 12.3.2019 konstaterat att vattentjänstchef Marko Rusi bereder förslag till svar på motionen till stadsstyrelsen senast inom april månad.

13) Lotta Laaksonen m.fl.:s motion om tillfälliga lokaler för den finska högstadieskolan (Stadsfullmäktige 12.2.2019 § 12, 141/10.03.02/2019)

Motionen lyder:

"Med hänvisning till den fullmäktigemotion som jag lämnade den 13 november (sfmge 13.11.2018 § 128) jobbar det 28 lärare på den finska högstadieskolan Paraistenseudun koulu och av dem har 20 fått symtom på grund av inomhusluften. Skolan har 225 elever vars hälsa är i omedelbar fara.

Nedan ett brev från en elevs förälder (namnet ges inte ut, men kontaktuppgifterna kan fås för behandling av motionen)

- Barnet började visa symtom på grund av inomhusluften på skolan när hen började på Paraistenseudun koulu hösten 2017 och symtomen blir hela tiden värre. I början fick hen symtom främst i de klassrum som finns i gymnasiets lokaler, men nu får hen symtom i hela högstadieskolans lokaler.
- I början var symtomen lindrig nästappa och sporadisk huvudvärk - för närvarande är huvudvärken så kraftig att den orsakar illamående, och hen är tvungen att besöka hälsovårdaren flera gånger i veckan.
- Barnets skolgång blir lidande, eftersom hen inte kan koncentrera sig på undervisningen på grund av huvudvärken och hen känner sig också i övrigt kraftlös och mår dåligt under skoldagarna.
- Barnet mår klart bättre på helger och under skollov, är åter glad och energisk som hen brukar vara.
- Barnet är mycket motiverat att gå i skolan och hen trivs bra i skolan i övrigt - båda barnen i vår familj planerar på eget initiativ att fortsätta sina studier någon annanstans än i Pargas på grund av att skolorna här är i så dåligt skick. Det gör också många av deras vänner.
- Många i barnens vänskrets visar symtom - symtomen varierar från att ständigt vara sjuk till huvudvärk, symtom i luftvägarna och ledsmärtor.

Att skolorna är i dåligt skick är en stor bidragande orsak till att barnfamiljer väljer att flytta ut från Pargas och till att nya barnfamiljer inte flyttar in till Pargas. Vi måste reagera på situationen omedelbart. Situationen har lyfts fram. Ansvaret för att ersätta skadorna och ansvaret för våra barns hälsa ligger nu hos staden.

Förslag:

- Resultaten från den enkät som gjordes i skolan den 20 december ska offentliggöras. Frågor som gäller våra barns hälsa ska vara offentliga.
- Det ska utredas om Piugen lämpar sig för att användas som idrottslokal, eftersom flera barn har fått symtom också där.
- Arbete i lokaler där barnen får symtom måste avbrytas.

- Det ska ordnas erforderliga tillfälliga lokaler.
- Motionen ska behandlas i brådskande ordning i och med att det finns elever i skolan som har ständiga hälsoproblem på grund av situationen."

Stadsdirektören har med tjänsteinnehavarbeslut nr 35 av 12.3.2019 konstaterat att teknisk chef Ted Bergman bereder förslag till svar på motionen till stadsstyrelsen senast inom april månad.

14) Lotta Laaksonen m.fl.:s motion om att skadorna till följd av problemen med inomhusluften i Kommunalstuga ska ersättas fullt ut (Stadsfullmäktige 12.02.2019 § 13, 12/03.06.02/2019, 142/10.03.02/2019)

Motionen lyder:

"De som använt Kommunalstugan permanent har varit projektet I samma båt, Konstskolan Pictura och ÅUF:s teaterskola för barn - det handlar totalt om mer än 100 barn varje vecka och ca 10 vuxna varje dag och därtill den bevakande personalen vid galleriet.

Motionen grundar sig på de fem undersökningar av inomhusluften som bolaget Vahanen Rakennusfysiikka Oy gjort i byggnaden samt på hörande av anställda.

Det kronologiska händelseförloppet i korthet:

- Vahanen Rakennusfysiikka Oy har gjort fem undersökningar av inomhusluften i byggnaden under en tidsperiod på två år.
- 3.4.2017: "Vi rekommenderar att de som får symtom i lokalerna flyttas bort från byggnaden för renoveringstiden."
- Stadens information till hyresgästerna - ingen information.
- Anställda visar symtom på grund av inomhusluften.
- 9/2017: Det görs en behandling med HySpray i lokalerna. Behandlingen är sannolikt skadlig för människan, användarna informerades inte om att man inte får använda lokalerna.
- En anställd befinner sig i lokalerna under behandlingen, också barn exponeras för den aktuella kemikalien.
- Enligt rapporten från 31.10.2017: "På grund av observationerna, de symtom som användare visar och den höga användningsbelastningen i lokalerna på övervåningen rekommenderar vi att verksamheten från lokalerna flyttas någon annanstans och att lokalerna stängs för användarna i snabb ordning."
- Stadens information till hyresgästerna - "Det har inte kommit ännu någonting livsfarligt. Genom golvet kan komma litet luft. Lokala skador och fuktighet kan synas men inte så mycket att hela byggnaden borde stängas."
- Verksamheten i lokalerna fortsätter som tidigare.
- Barn som utövar sina hobbyer i byggnaden börjar visa symtom.
- En anställd skickar en förfrågan till staden per e-post, men får inget svar.
- 4.6.2018 Vahanen: "Vi rekommenderar att verksamheten i lokalerna avbryts och att lokalerna används som verksamhets-/utställningslokal först efter att renoveringarna och den erforderliga mögelstädningen har slutförts."

- Verksamheten i lokalerna fortsätter som tidigare. En del av aktörerna (inte alla) får hyran nedsatt på grund av renoveringen.
- I rapporten från 17.8.2018 upprepas kravet på att byggnaden ska tömmas.
- I samband med renoveringen har man också rivit asbest, något som hyresgästerna inte har informerats om.
- 11/2018: Hyresgästerna får ta del av rapporterna.
- 12/2018: Hyresgästerna lämnar ett gemensamt klagomål.

De anställda har fått betydande hälsoproblem på grund av halten aktinomycceter som varit alarmerande hög i mer än 6 månader. Det bör noteras att bildkonstskolan har orsakats mycket omfattande skador och de föremål som tagit skada är noggrant listade. På listan finns bildkonstskolans material, verktyg, möbler. Också skolans arbetsrytm har blivit lidande, handledarna på konstskolan har blivit sjuka på grund av inomhusluften och skolan har inte kunnat hitta nya permanenta verksamhetslokaler. De hälsoskador som de anställda har fått får inte underskattas, för det handlar om livslånga problem. En del av skadorna skulle ha kunnat förhindras genom att ingripa i situationen i ett tidigt skede. Staden ska i ett sådant här fall ta fullt ansvar för det skedda.

Förslag:

- Vi ska ersätta de material och möbler som Pictura förlorat till deras fulla belopp, eftersom situationen har varit känd länge och man har inte reagerat på den i tid. Picturas förluster har orsakats av vårdslöshet hos stadens tjänsteinnehavare.
- Det ska ordnas ett informationsmöte för barnens föräldrar.
- Också den bevakande personalen vid galleriet, som har varit anställda av staden, ska omfattas av ersättningarna, trots att de på grund av sin ställning inte har varit involverade i det gemensamma klagomålet.
- Denna motion ska föras till tekniska sektionen till det sammanträde där Picturas ersättningsanspråk behandlas."

Stadsdirektören har med tjänsteinnehavarbeslut nr 37 av 12.3.2019 konstaterat att teknisk chef Ted Bergman bereder förslag till svar på motionen till stadsstyrelsen senast inom maj månad 2019.

Behandlats på följande möten:

Stadsstyrelsens sektion för tekniska stödtjänster 11.2.2019 § 6, 3.4.2019 § 54, stadsstyrelsen 20.1.2020 § 7.

15) Maria Lindell-Luukkonen m.fl.:s motion om att Pargas stad ska förbinda sig att vid beslutfattande utreda och bedöma konsekvenserna för barn och familjer (Stadsfullmäktige 19.3.2019 § 24, 246/00.02.00/2019)

Motionen lyder:

"Konventionen om barnets rättigheter trädde i kraft i Finland 1991. Barnens rättigheter är en erkänd del av den finländska lagstiftningen och konventionen förpliktar alla statliga och kommunala myndigheter samt privata instanser som handhar myndighetsuppgifter. Beslutsfattande som bygger på analys av konsekvenserna av beslut ur just barns och familjers synvinkel kan ses som en

hörnsten i tillgodoseendet av barnens rättigheter. Ett primärt mål är så klart att barnens intressen ska bevakas i allt beslutsfattande som berör deras liv.

Att man bedömer konsekvenserna för barn och familjer innebär att man utreder vilka konsekvenser de olika alternativa besluten kan ha för välbefinnandet hos barn och familjer, vilka förändringar de medför och hur barnens rättigheter överlag blir tillgodosedda. Konventionen om barnets rättigheter utgår ifrån att alla åtgärder och beslut som direkt eller indirekt påverkar barnen ska bedömas i både statliga och kommunala myndigheters verksamhet. Vid barnkonsekvensbedömning ska man förutse de konsekvenser som till exempel lagstiftningen, olika åtgärdsprogram eller resursfördelningen kan ha för barn och för tillgodoseendet av deras rättigheter. Att höra och beakta barnens synpunkter utgör enligt Centralförbundet för barnskydd en viktig del av barnkonsekvensbedömningen.

Pargas är en fin stad. Pargas är en stad med många möjligheter. Pargas är en stad som satsar betydligt mer pengar per barn på bildningssektorn än många andra kommuner. Säkerligen vill Pargas vara allt detta också i framtiden.

I flera insändare och diskussioner och i många reflektioner i nämnderna, fullmäktige och stadsstyrelsen tar man upp de ekonomiska utmaningarna, problemen med barn- och familjetjänster och nu även hotet om ett minskat invånarantal. Förtroendevalda har inkommit med åtgärdsförslag som avgiftsfri småbarnspedagogik för femåringar, "Kärlekens skog", gratis preventivmedel för ungdomar och mopedverkstad för ungdomar, för att nämna några. Fina idéer allihop, tyvärr har de bara inte lett till åtgärder.

Barnen får inte rösta i val. Barnen kan inte heller kandidera i val. Det är främst vuxna som ska föra barnens talan och bevaka deras intressen. När vi fattar beslut i ärenden som gäller barn är vi vuxna skyldiga att utreda hur våra handlingar påverkar barnen och hur vi kan garantera att barnens rättigheter blir tillgodosedda.

När en barnfamilj planerar inför kommande vecka, sker det utifrån barnens behov. När en barnfamilj planerar inför semester, sker det med beaktande av barnens behov. När en barnfamilj planerar att köpa ett nytt hem, sker det framför allt utifrån barnens behov. När en barnvänlig kommun planerar inför framtiden, bygger besluten på barnens och barnfamiljernas bästa.

Pargas är en familjestad. Pargas är inte en metropol som lockar med ett oändligt utbud av kultur, restauranger, caféer och designbutiker. Pargas är en stad som välskött kan locka med en högklassig småbarnspedagogik och grundläggande utbildning, med en väl fungerande och lättillgänglig service på två språk och med en oerhört vacker skärgårdsnatur.

När man hoppas på nya invånare och vill att de som nu bor i Pargas ska bo kvar här, är det av alldeles avgörande betydelse hur staden väljer att förhålla sig till barn och barnfamiljer. Ett medvetet beslut att sätta välbefinnandet hos barn och barnfamiljer i fokus skapar en trygghetskänsla och ger tilltro till framtiden. Ett klart ställningstagande för barn och familjer är att förutsätta att man ska göra en

bedömning av konsekvenserna för barn och familjer i allt beslutsfattande.

Jag citerar här en text som stadsdirektören skrev i sin blogg våren 2016 med rubriken "Vårglädje": "Kommunal service skall förstås inte utvärderas enbart i termer av produktivitet och effektivitet. Vi vill framöver bli bättre på att förstå oss på kundupplevelsen i det vi gör och på vad vi egentligen åstadkommer för våra kunder, klienter, elever, patienter, boende. Vi vill bli bättre på verkningsfullhet, på att förstå vad det är, att mäta den och att ställa målsättningar utgående från den."

Ni beslutsfattare och tjänsteinnehavare, ni borde alltså till exempel utreda hur barnens välbefinnande kan påverkas av sådana beslut som

- expressbuss mellan Pargas och Åbo
- trafikarrangemang vid Koivuhaan koulu
- kostnaderna för vatten- och dagvattenavgifter
- gratis preventivmedel för Pargasungdomar under 25 år
- effektiv framtida användning av skollokaler som blir tomma.

Pargas stad är aktivt med i projektet LAPE, dvs. programmet för utveckling av barn- och familjetjänster. Projektets mål är att få till stånd en förändring i verksamhetskulturen, att införa bland annat en barnkonsekvensbedömning i kommunerna och att öka barnens delaktighet. Det tar tid att ändra på verksamhetskulturen och därför är det viktigt att dra upp långsiktiga riktlinjer och strategier för att säkerställa konsekvens i verksamheten. Det är emellertid redan nu möjligt och motiverat att skrida till verket och ta ett steg i rätt riktning:

Det borde vara ett mål för alla som deltar i beslutsfattandet att utreda och bedöma konsekvenserna av beslut innan de fattas. Att garantera välbefinnandet hos barn och deras familjer är en medveten signal som visar att kommunen värdesätter och vill se till att barnen och deras familjer mår bra nu och i framtiden. Pargas stad har möjlighet att vara föregångare, inte bara i Egentliga Finland, utan i hela Finland, om staden förbinder sig att införa en barnkonsekvensbedömning i sitt beslutsfattande.

Motionen lyder alltså:

Pargas stad beslutar att införa en bedömning av konsekvenserna för barn och familjer i allt beslutsfattande, på alla nivåer i staden under 2019."

Stadsdirektören har med tjänsteinnehavarbeslut nr 46 av 13.5.2019 konstaterat att stadsjurist Monica Avellan bereder svar på motionen till stadsstyrelsens sammanträde senast den 9 september 2019.

16) Samlingspartiets i Pargas motion om att Pargas stad behöver ändamålsenliga utrymmen för social- och hälsovårdens ökande behov (Stadsfullmäktige 14.5.2019 § 46, 436/05.00/2019)

Motionen lyder:

"Pargas stad behöver ändamålsenliga utrymmen för social- och hälsovårdens ökade behov.

Nu finns en ypperlig möjlighet att köpa behövliga utrymmen förmånligt nära hälsovårdscentralen.

Undertecknad anser att Pargas stad så snabbt som möjligt borde köpa Åbolands sjukhus psykiatriska enheten i Pargas samt utreda vilka funktioner vi kunde placera i byggnaden."

Stadsdirektören har med tjänsteinnehavarbeslut nr 58 av 18.6.2019 konstaterat att ekonomichef Petra Palmroos bereder ett svar på motionen till stadsstyrelsen senast till sammanträdet den 4 november 2019.

17) Maria Lindell-Luukkonen m.fl.:s motion om att Pargas stad ska skapa ett område för ungdomar i närheten av centrum (Stadsfullmäktige 14.5.2019 § 48, 438/10.03.01.03/2019)

Motionen lyder:

"Som en signal på att Pargas stad vill satsa på och bryr sig om ungdomarna och deras välbefinnande ska staden snarast möjligt utreda möjligheterna och skapa ett område för ungdomar i närheten av centrum med åtminstone en miniarena, bänkar, belysning och ett väderskydd med tak. Ungdomarna ska göras delaktiga i arbetet."

Stadsdirektören har med tjänsteinnehavarbeslut nr 89 av 18.6.2019 konstaterat att fritidssekreterare Mikael Enberg bereder ett svar på motionen till stadsstyrelsen senast till sammanträdet den 4 november 2019.

18) Lotta Laaksonen m.fl.:s motion om att Pargas stad ska på ett övergripande sätt beakta de ekologiska aspekterna vid all ny planering av byggnader och grönområden (Stadsfullmäktige 11.6.2019 § 69, 513/00.01.03/2019)

Motionen lyder:

"Vi vill som stad vara en ekologisk och kreativ föregångare. Därmed behövs det också lösningar som bidrar till detta.

- De ekologiska aspekterna ska beaktas i framtida nya byggnader när det gäller både byggmaterial och -lösningar. Man ska sträva efter ett arkitektoniskt betydelsefullt, avancerat byggande.

- Man ska använda sig av så lokala material som möjligt och beakta det lokala som ett särskilt värde vid konkurrensutsättning.

- Friluftsvärdet i stadens skogar ska höjas genom att öka trivselen och betona naturvärdena. Staden ska frångå all kalhuggning och övergå till hyggesfritt skogsbruk så att skogarna också ska förbli lämpliga för friluftsliv. Detta beslut bidrar också till strävan mot kolneutralitet.

- Vid byggandet ska man ta hänsyn till möjligheten till egen elproduktion (t.ex. solpaneler på tak, solfångare för produktion av varmt vatten).

- Stadsborna drar nytta av att få plocka ätbara frukter – skogsträdgårdarna i grönområden bjuder också på en fantastisk blomsterprakt om våarna.

Förslag: I stadsplaneringen, inom såväl byggande som grönområdesplanering, ska man som ett viktigt element ta hänsyn till de ekologiska aspekterna och trivseln i stadsmiljön genom att grönområden anläggs. I stadsområdet ska det finnas så mycket träd som ger ätbara frukter som möjligt."

Stadsdirektören har med tjänsteinnehavarbeslut nr 63 av 18.6.2019 konstaterat att t.f. tekniska chefen Matias Jensén, bereder ett svar till motionen till stadsstyrelsen, senast till sammanträdet den 4 november 2019.

19) Lotta Laaksonen m.fl.:s motion om att Pargas stad ska upphandla en tillfällig lokal (Stadsfullmäktige 11.6.2019 § 69, 519/10.03.02/2019)

Motionen lyder:

"Det är uppenbart att staden kommer att ha ett återkommande behov av tillfälliga lokaler under en längre tidsperiod framöver. Enligt en utredning som jag gjort motsvarar dagens pris på en barackskola hyreskostnaden för cirka fem år.

Jag föreslår att vi upphandlar en barackskola som tillfällig lokal för Pargas stad. Lokalen kan vid behov flyttas, och om staden inte har fortsatt behov av lokalen efter renoveringarna under de närmaste åren, kan den hyras ut till utomstående och slutligen säljas, om det inte längre finns någon användning för den. En barackskola har en genomsnittlig livslängd på cirka 30 år. Upphandling av en barackskola skulle innebära en direkt inbesparing i och med att hyresbehovet är stort och kunde eventuellt även vara ett sätt att få in inkomster.

Förslag: Pargas stad ska upphandla en barackskola som tillfällig lokal."

Stadsdirektören har med tjänsteinnehavarbeslut nr 62 av 18.6.2019 konstaterat att fastighetschef Seppo Pihl bereder ett svar på motionen till stadsstyrelsen senast till sammanträdet den 4 november 2019.

20) Mia Forssells motion om effektiviserad försäljning av stadens fastigheter (Stadsfullmäktige 11.6.2019 § 71, 520/02.07.00.01/2019)

Motionen lyder:

"Processen är i dag mycket långsam och komplicerad, vilket för sin del säkert påverkar försäljningen av fastigheterna.

Motion: Att utveckla processen för försäljning av stadens fastigheter så att de fastigheter som ska säljas är lätta att hitta på t.ex. nätet. Målet är också att förenkla försäljningsprocessen."

Stadsdirektören har med tjänsteinnehavarbeslut nr 59 av 18.6.2019 konstaterat att ekonomichef Petra Palmroos bereder ett svar på motionen till stadsstyrelsen senast till sammanträdet den 4 november 2019.

21) Lotta Laaksonen m.fl.:s motion om att reservera fast plats för vård i livets slutskede på Karinahemmet (Stadsfullmäktige 12.11.2019 § 97, 870/05.09.01/2019)

Motionen lyder:

"Pargas har nyttjat aktivt Karinahemmets tjänster för vård i livets slutskede. I våras blev kontinuiteten i Karinahemmets verksamhet ifrågasatt och sedermera har verksamheten övergått i Åbo stads regi. För enstaka kommuner med liten befolkning, som Pargas, är det omöjligt att organisera högkvalitativ vård i livets slutskede i egen regi. Med tanke på invånarna i Pargas skulle det vara mycket viktigt att garantera fortsatt samarbete med Karinahemmet.

Åbo stad har 40 hospiceplatser, 20 på Karinahemmet och 20 på Kaskenlinna. Detta är sannolikt för mycket för Åbos eget behov. Ett samarbete mellan kommunerna för att garantera en högkvalitativ vård i livets slutskede skulle vara ett viktigt steg. Åbo kommer säkert att överväga hospicevårdens framtid, ifall de närliggande kommunerna inte går med i projektet.

Vi borde inleda förhandlingar om samarbete med Åbo stad. Det torde dessutom vara möjligt att få en fast plats till ett förmånligare pris än en plats som köps in dag för dag som en köptjänst. Då en kommun har en reserverad fast plats har invånarna i den kommunen alltid möjlighet att komma in på vård när det behövs.

I värsta fall riskerar hospicevården att upphöra helt. Åbo stad kan ha ett intresse av att ändra Karinahemmets verksamhet på grund av ett möjligt överutbud av hospiceplatser. Det skulle vara önskvärt att grannkommunerna tillsammans skulle förbinda sig till hospicevård, och Pargas skulle här kunna leda med sitt exempel.

En Parsgasbos erfarenhet av vården på Karinahemmet: "Jag vill berätta hur jag och vår familj upplevde vår sista gemensamma vecka i er trygga, sakkunniga vård:

När min mans cancer började sprida sig i början av 2018 bestämde vi oss tillsammans att jag ska vårda honom som närståendevårdare ända fram till slutet. Han klarade de tunga behandlingarna och vi fick till all lycka leva ännu ett helt år tillsammans hemma. Som tur var gick det dock att ordna en flytt dit till Karinahemmet när hans tillstånd plötsligt försämrades drastiskt. Jag vet inte hur vi skulle ha klarat det hemma. Åtminstone skulle han ha fått lida ännu mer och de sista dagarna skulle ha blivit ett upprörande och ångestfyllt minne för både mig och vår familj.

Hos er på Karinahemmet fick vi hjälp på några minuter alltid när det behövdes. Också vi anhöriga blev väl omhändertagna. Jag kände att vi var omgivna av kärlek och omtanke. Och jag tror att det var tack vare det som jordfästningen och minnesstunden kunde bli ett vackert minne."

Det är mycket viktigt att få dö på ett bra ställe, omgiven av kärlek, precis som det beskrivs i texten. Karinahemmet ligger vid havet med ett vackert ekumeniskt träkapell i närheten.

Vänsterförbundets fullmäktige i Pargas känner att det är mycket viktigt att

kunna skicka en obotligt sjuk person till kunnig hospicevård.

Motion:

Pargas borde inleda förhandlingar med Åbo stad om samarbete kring hospicevård på Karinahemmet."

Stadsdirektören har med tjänsteinnehavarbeslut nr 92 av 19.12.2019 konstaterat att tf. social- och hälsovårdsdirektör Miia Lindström bereder svar på motionen till stadsstyrelsens sammanträde den 30 mars 2020.

22) Lotta Laaksonen m.fl.:s motion om att tillvarata värme från havsbotten som en källa för närenergi (Stadsfullmäktige 12.11.2019 § 99, 871/14.04.00/2019)

Motionen lyder:

"Som en stad omgiven av havet skulle Pargas ha en utmärkt möjlighet att gå in för att undersöka tillvaratagandet av värme från havsbotten som en källa för närenergi.

Med närenergi avses energi producerad lokalt och småskaligt med förnybara energikällor. Temperaturen på havsbotten är ett par grader högre på vintern jämfört med traditionellt jordvärme. Det är varken möjligt eller vettigt att bygga traditionella jordvärmerör horisontalt på varje gårdsplan och därför ska man borra ett vertikalt hål direkt i berget.

Enligt en enkätundersökning som Sitra genomfört funderar till och med en fjärdedel av de finländska husägarna på att göra en energirenovering inom de närmaste två åren. I Pargas skulle vi kunna gå in för att stötta den ekologiska förändringen genom att inom staden bolagisera energiproduktion med värme från havsbotten. Samtidigt skulle vi också ligga i täten som ett exempel på en stad som verkligen respekterar naturvärdena och kan leva upp till målet om koldioxidneutralitet.

"Om man skulle borra trehundra meter långa jordvärmerör vid havsstrand på en sträcka på hundra kilometer, skulle energin från rören motsvara den mängd energi som ett kärnkraftverk producerar", berättar Mauri Lieskoski, mannen som utvecklat rörsystemet.

Källorna och mer om ämnet:

<https://www.kaleva.fi/uutiset/oulu/merenpohjasta-halpaa-lampoa/336477/>

Vasa universitet:

https://www.univaasa.fi/fi/news/lampoenergiaa_vesiston_pohjasta-002/

Motion:

Pargas stad borde utreda möjligheterna att införa energiproduktion med värme från havsbotten."

Stadsdirektören har med tjänsteinnehavarbeslut nr 90 av 30.12.2019 konstaterat att stadsingenjör Manne Carla bereder svar på motionen till stadsstyrelsens

sammanträde den 30 mars 2020.

23) Lotta Laaksonen m.fl.:s motion om att starta tarmcancerscreening för invånare över 60 år (Stadsfullmäktige 12.11.2019 § 100, 872/05.13.09/2019)

Motionen lyder:

"Tarmcancerscreening kan spara människoliv. Det finns starkt vetenskapligt bevis på att det lönar sig att screena alla i åldern 60-74 år för tarmcancer vartannat år. Årligen insjuknar 3 400 människor i tarmcancer och 1 400 dör. Tarmcancer upptäcks ofta i ett stadium då cancer redan har spridit sig och kan inte längre botas.

Det är tungt också med tanke på behandlingskostnaderna.

Tarmcancerbehandlingen är en av de dyraste cancerbehandlingarna och största delen av behandlingskostnaderna kommer från behandlingen av spridd cancer. Tarmcancerscreeningen kostar 12,40 euro per person som kallas till screening. Behandlingen av en långt framskriden cancer kan kosta upp till 100 000 euro.

Det skulle vara en stor förbättring både mänskligt och ekonomiskt, om cancer kunde upptäckas tidigare. Med hjälp av screening kan cancer upptäckas redan i ett stadium då den ännu inte orsakar symtom. Också förstadiet till tarmcancer kan hittas med hjälp av screening. Då förstadierna avlägsnas kan uppkomsten av cancer hindras. Med hjälp av screening för tarmcancer kan man alltså minska både insjuknande och dödlighet i cancer.

I Finland har man ännu inget nationellt program för tarmcancerscreening, annat än på planeringsstadiet. EU har redan 2003 rekommenderat att man ska införa ett screeningprogram.

Under 2019 har nio kommuner startat tarmcancerscreening: Tammerfors, Uleåborg, Jyväskylä, Övertorneå, Pesar, Sagu, Säkylä, Muurame och Orivesi.

Screening är ett kostnadspåverkande och effektivt sätt att förbättra invånarnas hälsa, minska mänskligt lidande och spara på kostnaderna för specialiserad sjukvård.

Expertcitaten i texten:

Ville Viitanen

Sydvästra Finlands cancerförening rf

Motion:

Vi föreslår att Pargas startar tarmcancerscreening vartannat år för invånare som fyllt 60 år."

Stadsdirektören har med tjänsteinnehavarbeslut nr 91 av 19.12.2019 konstaterat att tf. social- och hälsovårdsdirektör Miia Lindström bereder svar på motionen till stadsstyrelsens sammanträde den 30 mars 2020.

24) Christer Friis m.fl.:s motion om tillägg gällande danaarv i stadens

förvaltningsstadga (Stadsfullmäktige 10.12.2019 § 124, 965/00.02.01/2019)

Motionen lyder:

"Pargas stads sätt att hantera danaarv saknar regler. I ett tillägg till förvaltningsstadgan bör det noggrant stipuleras hur förfaringsättet är då staden kan söka om att fått disponera ett danaarv.

I stadgan bör intas anvisningar om

- att områdesnämnderna bör informeras
- att danaarvet i första hand används till förmån för projekt på hemorten där personen levat och verkat
- att det i stadgan bestäms att beslutet om användningen av ett danaarv sker i ett förtroendemannaorgan.

Yrkande:

att stadsstyrelsen bereder en ändring av stadens förvaltningsstadga i skyndsam ordning så att ändringen kan godkännas av fullmäktige senast vid budgetmötet 2020."

Stadsdirektören har med tjänsteinnehavarbeslut nr 95 av 19.12.2019 konstaterat att stadsjurist Monica Avellan bereder förslag till svar på motionen till stadsstyrelsen den 30 mars 2020.

25) SDP:s fullmäktigegrupps motion om tomtrea under budgetåren 2020-2021 för ökad inflyttning till Pargas (Stadsfullmäktige 10.12.2019 § 125, 966/10.04.00/2019)

Motionen lyder:

"När Finland firade 100 år av självständighet hade Salo stad 100 tomter till salu för 100 euro styck.

Vi gör nu ett konkret förslag, i stället för att gnälla över vår negativa befolkningstillväxt, och föreslår att vi säljer stadens bostadstomter till halva priset under nästa budgetår."

Stadsdirektören har med tjänsteinnehavarbeslut nr 86 av 19.12.2019 konstaterat att stadsgeodet Daniel Backman bereder svar på motionen till stadsstyrelsens sammanträde den 30 mars 2020.

26) Helena Särkijärvi m.fl.:s motion om att starta ett socialt konstprojekt i Pargas (Stadsfullmäktige 10.12.2019 § 126, 967/00.01.03/2019)

Motionen lyder:

"Vi som samhälle befinner oss i en situation där den långsamma tillväxten håller på att bli norm, befolkningen åldras och sjukdomarna ökar. Till följd av hållbarhetsunderskottet ökar trycket på att se över välfärdstjänsterna. Samhället måste i framtiden satsa allt mer på förebyggande åtgärder för att stärka människors hälsa och välbefinnande. De reparerande åtgärderna brukar i

allmänhet vara mer kostsamma än de förebyggande, och ofta med osäkert utfall.

Enligt en rapport som Världshälsoorganisationen WHO nyligen publicerat har man inom den internationella vetenskapen fått tydlig evidens på att engagemang i konst bidrar till att stärka människors hälsa och välbefinnande.

Att uppleva och utöva konst påverkar välbefinnandet genom många olika kanaler och på olika sätt. Med hjälp av konst kan man till exempel få människor att förbinda sig att delta i den vård och behandling som de behöver eller att ta hand om sin hälsa. Konst stärker fantasi, aktiverar sinnen, väcker känslor och stimulerar hjärnan. Man har kunnat konstatera att musik som spelas för prematurer stärker deras livsfunktioner och perioden i kuvösen blir kortare. Musik ger samma slags effekt även på operationspatienter. Dans i sin tur har man upptäckt vara till nytta för till exempel personer med Parkinsons sjukdom, medan social teater har konstaterats ha effekter som ökar individens känsla av egenmakt (empowerment). Vidare har man märkt att dramaverksamheten i skolorna minskar mobbning och inbördes konkurrens mellan eleverna. Engagemang i olika konstformer kan också minska risken för att drabbas av demens eller depression. Summa summarum är konstbaserad kreativitet och ett aktivt kulturintresse utmärkta sätt att stärka såväl människors fysiska, psykiska som sociala välbefinnande och hälsa.

Samkommunen Oulunkaaren kuntayhtymä och konstcentret Taidekeskus KulttuuriKauppila har startat ett gemensamt, ESF-finansierat projekt med namnet LÄHDE! – Taiteesta voimaa arkeen som har som mål att förebygga utslagning och främja välbefinnande på ett övergripande plan genom konstnärliga och kulturella medel. Målgrupper i projektet är främst arbetslösa ungdomar, invandrare, psykiska rehabiliteringspatienter och personer med utvecklingsstörning. Målet med projektet är att ta fram verksamhetsmodeller som stödjer användningen av konst i hälsofrämjande syfte inom social- och hälsovården i samkommunen. I arbetet använder man metoder för tjänstedesign och ser till att klienterna är delaktiga.

I projektet Lähde! bygger man bland annat en park i regionen som ska möjliggöra konst och konstverksamhet både inom- och utomhus. Både i planeringen av konceptet och själva genomförandet av parken deltar psykiska rehabiliteringspatienter, personer med utvecklingsstörning, äldre personer, professionella inom social- och hälsovårdssektorn och konstnärer. Projektdelen för vägen till arbete, Työpolku, går ut på att genom samarbete mellan det konstnärliga och det sociala området skapa nya sätt att stödja ungdomar med risk för utslagning samt invandrare. Det residens för social konst, Sosiaalisen taiteen residenssi, som man ska skapa i projektet gör det i sin tur möjligt för rörliga konstnärer att arbeta tillsammans med enheterna inom social- och hälsovården och deras intressegrupper i projektregionen.

Hälsa är en resurs i livet som människan i allmänhet kan själv upprätthålla och stärka på många sätt. Alla har inte kapacitet och resurser till detta. Genom konstnärliga medel har vi dock en möjlighet att stödja människors välbefinnande på många sätt, till exempel genom att förbättra deras sociala delaktighet, förebygga utslagning och främja arbets- och funktionsförmågan hos dem utanför

arbetslivet. Pargas stad borde också ta tillvara de möjligheter som konst ger för att främja kommuninvånarnas välbefinnande på ett övergripande plan.

Jag föreslår att man inom Pargas stad ska starta förberedelserna för att sätta i gång ett tvåspråkigt socialt konstprojekt. Projektet borde ha som mål att bland annat främja kommuninvånarnas delaktighet, gemenskap och känsla av egenmakt, stärka det förvaltningsövergripande samarbetet mellan professionella inom social- och hälsovårdssektorn och kultursektorn och ta fram nya bestående verksamhetsmodeller. Vid behov skulle konstprojektet även kunna genomföras i samarbete med andra kommuner eller med samkommuner.

Konst skapar välbefinnande. Konst skapar framtid. Konst tillhör alla."

Stadsdirektören har med tjänsteinnehavarbeslut nr 94 av 19.12.2019 konstaterat att välfärdskoordinator Paula Sundqvist bereder förslag till svar på motionen till stadsstyrelsen den 30 mars 2020.

27) Lotta Laaksonen m.fl.:s motion om att streama stadsfullmäktiges sammanträdet på nätet (Stadsfullmäktige 10.12.2019 § 123, 969/07.02.01.00/2019)

Motionen lyder:

"I öppenhetens namn lämnar vi in en fullmäktigemotion om att stadsfullmäktiges sammanträden i framtiden ska streamas på nätet. Förutom öppenheten i kommunala beslut stödjer idén i synnerhet följande punkt i strategin: vi gör invånarna delaktiga och lyssnar aktivt - det är viktigt att också kommuninvånarna kan följa beslutsprocessen."

Stadsdirektören har med tjänsteinnehavarbeslut nr 89 av 19.12.2019 konstaterat att stadsjurist Monica Avellan bereder svar på motionen till stadsstyrelsens sammanträde den 27 april 2020.

Förslag	Stadsfullmäktige antecknar att den tagit del av förteckningen över obehandlade motioner och av de åtgärder som vidtagits med anledning av motionerna.
Beslut	Förslaget godkändes.
Delgivning	Efter stadsfullmäktiges beslut: ledningsgruppen

Stadsfullmäktige 12.05.2020 § 25

Förslag	Stadsfullmäktige antecknar att den tagit del av förteckningen över obehandlade motioner och av de åtgärder som vidtagits med anledning av motionerna.
Beslut	Under diskussionen föreslog Regina Koskinen, understödd av Carita Henriksson, Markku Orell och Lotta Laaksonen, att ärendet remitteras för vidarebehandling. Fullmäktigemötet den 16.6 ska få en rapport över motionernas beredningsprocess med ett svar på hur man försnabbar beredningsarbetet så att svaren

delges i enlighet med förvaltningsstadgan § 30.

Ordförande frågade om stadsfullmäktige enhälligt kan godkänna Regina Koskinens förslag.

Stadsfullmäktige godkände enhälligt remissförslaget.

Delgivning ledningsgruppen

Stadsstyrelsen 29.06.2020 § 128

Beredare Stadsjurist Monica Avellan, tfn 044 358 5727
Föredragande Stadsdirektör Patrik Nygrén, tfn 040 511 4383
fornamn.efternamn@pargas.fi

Förslag Stadsstyrelsen beslutar att beredning av motioner ska göras så att beredningen lämnas in till stadsstyrelsen senast det datum som framgår av stadsdirektörens beslut. Den som stadsdirektören har utsett att bereda motionen ansvarar för att datum i stadsdirektörens beslut iakttas. De tjänsteinnehavare som har trätt i tidigare tjänsteinnehavares ställe övertar ansvaret för beredningen av den tidigare tjänsteinnehavarens ännu obehandlade motioner.

Stadsstyrelsen beslutar att beredningen av de motioner som finns på förteckningen över obehandlade motioner per 31.12.2019 och som inte ännu har behandlats, ska färdigställas så att de inlämnas till stadsstyrelsen 17.8.2020 eller 7.9.2020.

Stadsfullmäktige antecknar att det tagit del av stadsstyrelsens beslut om hur motionernas beredningsprocess ska för snabbas.

Stadsfullmäktige antecknar att det har tagit del av förteckningen över obehandlade motioner och av de åtgärder som vidtagits med anledning av motionerna.

Beslut Stadsstyrelsen beslutar att beredningen av motioner ska göras så att beredningen lämnas in till stadsstyrelsen senast det datum som framgår av stadsdirektörens beslut. Den som stadsdirektören har utsett att bereda motionen ansvarar för att datum i stadsdirektörens beslut iakttas. De tjänsteinnehavare som har trätt i tidigare tjänsteinnehavares ställe övertar ansvaret för beredningen av den tidigare tjänsteinnehavarens ännu obehandlade motioner.

Stadsstyrelsen beslutar att beredningen av de motioner som finns på förteckningen över obehandlade motioner per 31.12.2019 och som inte ännu har behandlats, ska färdigställas så att de inlämnas till stadsstyrelsen 17.8.2020 eller 7.9.2020.

Stadsfullmäktige antecknar att det tagit del av stadsstyrelsens beslut om hur motionernas beredningsprocess ska för snabbas.

Vid stadsstyrelsens sammanträde framkom att socialdemokratiska fullmäktigegruppens motion om mopedverkstadsverksamhet för ungdomar, inlämnad 6.6.2017 § 84, inte finns på förteckningen över obehandlade motioner, och att den därför ska tilläggas.

28) Socialdemokratiska fullmäktigegruppens motion om mopedverkstadsverksamhet för ungdomar (Stadsfullmäktige 6.6.2017 § 84, 486/12.05.02.00/2017)

Motionen lyder:

"Det är ett faktum att en stor del av ungdomar är intresserade av mopeder/cyklar. I flera kommuner har man ordnat utrymmen för ungdomar där de kan skruva på sina mopeder eller cyklar eller kanske bara sitta och tillbringa tid. I dessa kommuner har ungdomarna själva fått vara aktivt med och utveckla verksamheten. Övervakningen har skötts av ungdomsledaren eller motsvarande person.

Den socialdemokratiska fullmäktigegruppen anser att Pargas stad borde snarast utreda möjligheten att starta upp en dylik mopedverkstadsverksamhet. Ungdomarna själva skall få vara delaktiga i processen."

Stadsdirektören har med tjänsteinnehavarbeslut nr 51 av 26.6.2017 konstaterat att kulturchef Fia Isaksson bereder förslag till svar på motionen senast till stadsstyrelsens sammanträde den 11 september 2017.

Stadsfullmäktige antecknar att det har tagit del av förteckningen över obehandlade motioner och av de åtgärder som vidtagits med anledning av motionerna.

Delgivning

Efter behandling i fullmäktige: Ledningsgruppen och övriga som har utsetts att bereda på motionerna, stadsstyrelsen

---